

Kursplan

för kurs på grundnivå

Språkkonsultprogrammet, kurs 5

Swedish Language Consultancy Programme, Course 5

30.0 Högskolepoäng

30.0 ECTS credits

Kurskod:	NS5000
Gäller från:	HT 2009
Fastställt:	2009-05-06
Institution	Institutionen för svenska och flerspråkighet
Ämne	Svenska

Beslut

Denna kursplan är fastställd av styrelsen vid Institutionen för nordiska språk, Stockholms universitet 2009-05-06.

Förkunskapskrav och andra villkor för tillträde till kursen

Minst 20 högskolepoäng från Språkkonsultprogrammet, kurs 4.

Kursens uppläggning

Provkod	Benämning	Högskolepoäng
SKRI	Skrivande och skriftbruk - teorier och metoder	6
SETE	Semantik och terminologi	10
ÖVER	Översättning	8
TEKN	Språkteknologi för språkkonsulter	6

Kursens innehåll

Kursen förbereder för arbetet som språkkonsult, under denna kurs särskilt inriktat mot skriftbruk. Den inleds med en fördjupning genom ett vetenskapligt skrivteoretiskt och kritiskt perspektiv. Därefter fördjupas och breddas kunskaper och färdigheter inom de närliggande områdena semantik och terminologi, översättning samt språkteknologi.

Kursen består av följande delkurser:

Delkurs 1: Skrivande och skriftbruk – teorier och metoder, 6 hp

Delkursen behandlar skrivande och skriftbruk i syfte att studenterna ska kunna genomföra egna undersökningar. Olika teorier och metoder för undersökningar om skrivande diskuteras. Delkursen fördjupar därmed teman från tidigare delkurser som språkpsykologi, språksociologi, pedagogik och kommunikationsetnografi. Fokus ligger på skrivande i arbetslivet, men även skrivande i utbildning behandlas.

Delkurs 2: Semantik och terminologi, 10 hp

Delkursen består av två delar, en med fokus på allmänspråkets semantik och en med inriktning mot fackspråkets terminologi. I den första delen fördjupas kunskaperna i lexikal semantik. Olika typer av flertydighet och betydelseutvecklingar analyseras, med särskild tyngdpunkt på sådana som brukar vålla språkvårdsdiskussioner. Samtidigt diskuteras också det språkliga meningsskapandets villkor mer

övergripande.

I terminologidelen ges en bakgrund till terminologins teori, där bland annat terminologisk begreppsanalys ingår. I den här delen av delkursen visas också hur ett terminologiprojekt läggs upp – från problemanalys till definitionsskrivande. Det ges även en orientering i hur terminologins teori kan vara till hjälp när man analyserar texter, oavsett om de är skrivna på svenska eller översatta från andra språk.

Båda delarna an knyter dessutom på olika sätt till lexikografi och förmedlar viss förtrogenhet med olika lexikala resurser, som ordböcker och nätbaserade termdatabaser.

Delkurs 3: Översättning, 8 hp

Delkursen bygger på och utvecklar kunskaper och färdigheter från delkursen Översättningens grunder. Delkursen behandlar aktuella strömningar inom översättningsteori och ger ytterligare erfarenhet av översättningsanalys. Delkursen ger också erfarenhet av att översätta facktexter under professionskrav. Vidare behandlas typiska översättningsproblem vid översättning av texter inom ett urval genrer från engelska till svenska, och en orientering ges om elektroniska hjälpmedel relevanta vid facköversättning.

Delkurs 4: Språkteknologi för språkkonsulter, 6 hp

Delkursen ges av Institutionen för numerisk analys och datalogi. (Se separat kursplan DA 3008) [Under denna delkurs behandlas språkteknologins möjligheter och begränsningar med fokus på de språkteknologiska verktyg som påverkar språkkonsulters arbete. Delkursen ger också en inblick i de språkpolitiska dimensionerna av språkteknologin, d.v.s. hur språkteknologin påverkar språket och språkanvändningen, liksom i den praktiska användningen av språkteknologi i företag och organisationer. Delkursen ger också den nödvändiga teoretiska bakgrunden för att förstå och kunna granska de språkteknologiska verktygens uppbyggnad.]

Förväntade studieresultat

Vid kursens slut ska den studerande kunna

1. redogöra för huvuddragen inom modern skrivforskning, kritiskt diskutera centrala begrepp och tillämpa dess metoder och teorier för att planera undersökningar om skrivande på arbetsplatser
2. redogöra för centrala semantiska begrepp och metoder för att beskriva språkets betydelsedimensioner och med hjälp av dessa redskap analysera språkbruk och värdera språkvårdsproblem
3. använda terminologiska begrepp och demonstrera ett terminologiskt medvetet synsätt vid textgranskning
4. utföra översättningar och översättningsanalyser av främst facktexter med beaktande av professionella kvalitetskrav och med översättningsvetenskapliga metoder och begrepp
5. analysera språkteknologiska verktygs praktiska tillämpning och påverkan på språkbruket, förklara deras grundläggande uppbyggnad och tillämpa dem i en arbetssituation.

Undervisning

Undervisning ges i form av föreläsningar, seminarier samt laborationer. Obligatorisk närvaro på delkurs 2, 3 och 4. Undervisning ges i mån av resurser

Kunskapskontroll och examination

a. Kursen examineras på följande vis:

Delkurs 1: Skriftlig inlämningsuppgift samt salstentamen.

Delkurs 2: Skriftliga inlämningsuppgifter samt hemtentamen

Delkurs 3: Översättningsuppgifter samt hemtentamen

Delkurs 4: Muntliga och skriftliga redovisningar av genomförda laborationer samt en individuell slutuppgift.

Hemtentamen som inte lämnas in i tid underkänns (betyg F).

b. Betygsättning sker enligt en sjugradig målrelaterad betygsskala:

A = Utmärkt

B = Mycket bra

C = Bra
D = Tillfredsställande
E = Tillräckligt
Fx = Otillräckligt
F = Helt otillräckligt

c. Kursens betygskriterier delas ut vid kursstart. Som betyg på helkurs sätts ett medelvärde av delkursernas betyg i förhållande till poängantalet.

d. För att få slutbetyg på hela kursen krävs lägst betyget E på samtliga delkurser.

e. Vid underkännande gäller att studerande som fått betyget F eller Fx på ett prov har rätt att genomgå fyra ytterligare prov så länge kursen ges. Studerande som fått lägst betyget E på prov får inte genomgå förnyat prov för högre betyg.

Studerande som fått betyget F eller Fx på prov två gånger av en och samma examinator har rätt att få en annan examinator utsedd för att bestämma betyg på provet, om inte särskilda skäl talar emot det. Framställan härom ska göras till institutionsstyrelsen.

Övergångsbestämmelser

När kursen inte längre ges eller kursinnehållet väsentligen ändrats har studenten, för de flesta delkurser, rätt att en gång per termin under en treterminsperiod examineras enligt denna kursplan. Dock gäller fortfarande begränsningarna enligt punkt e ovan. För överensstämmelser med det tidigare kurssystemet hänvisas till institutionens studievägledare.

Begränsningar

Kursen får inte tillgodoräknas i examen samtidigt med sådan inom eller utom landet genomgången och godkänd kurs, vars innehåll helt eller delvis överensstämmer med innehållet i kursen.

Övrigt

Kursen ges endast inom Språkkonsultprogrammet.

Kurslitteratur

Med reservation för ändringar p.g.a. utgången litteratur el. dyl.

Delkurs 1: Skrivande och skriftbruk □ teorier och metoder, 6 hp

Atkinson, Dwight & Connor, Ulla. 2008. Multilingual writing development. I: Bazerman, C (red.), Handbook of research on writing. History, society, school, individual, text. S. 515□532. (17 sid.)

Bani-Shoraka, Helena & Jansson, Gunilla. 2007. Bilingual practices in the process of initiating and resolving lexical problems in students□ collaborative writing sessions. I: International Journal of Bilingualism 11(2). S.157□185. (30 sid.)

Beach, Richard & Friedrich, Tom. 2006. Response to writing. I: MacArthur, C m.fl. (red.), Handbook of writing research. New York: Guilford. S. 222□231.

Berge, Kjell Lars. 2006. Perspektiv på skriftkultur. I: Matre, S (red.): Utfordringar for skriveopplæring og skriveforskning i dag. Trondheim: Tapir. S. 57□76. (20 sid.)

Blåsjö, Mona. 2004. Studenters skrivande i två kunskapsbyggande miljöer. Stockholm: Almqvist & Wiksell. S. 10□25, 29□36 (22 sid.)

Blåsjö, Mona. 2005: Skrivteori och skrivforskning. En forskningsöversikt. MINS 56. Stockholm: Stockholms universitet. (Ca 70 sid.)

Brown, Robert L & Herndl, Carl G. 1986. An ethnographic study of corporate writing. I: Couture, B (red), Functional approaches to writing: research perspectives. Pinter, London. S. 11□26.

Doheny-Farina, Stephen & Odell, Lee. 1985. Ethnographic research on writing. Assumptions and methodology. I: Odell, L & Goswami, D (red.), Writing in nonacademic settings. Guilford Press, New York & London. S. 503□532. (30 sid.)

Dysthe, Olga; Hertzberg, Frøydis; Hoel, Torlaug Løkensgard. 2002. Skriva för att lära. Skrivande i högre

utbildning. Lund: Studentlitteratur. Kapitel 9□10 och 12. (Ca 42 sid.)

Englert, Caroul Sue; Mariage, Troy V & Dunsmore, Kailonnie. 2006. Tenets of sociocultural theory in writing instruction research. I: MacArthur, C m.fl. (red.), Handbook of writing research. New York: Guilford. S. 208□218.

Evensen, Lars Sigfried. 1999: Elevtekster i dobbel dialog. Om mottakere, sjanger og respons i pedagogiske skrivprosesser. I: Linell P. m.fl. (red), Samtal och språkanvändning i professionerna. S. 49□64. (15 sid.)

Flower, Linda & Hayes, John R. 1981: A cognitive process theory of writing. I: College Composition & Communication 32. S. 365□387. (22 sid.) [tillgänglig via www.jstor.org]

Gunnarsson, Britt-Louise. 2009. Professional discourse. London/New York: Continuum International Publishing Group. S. 145□238.[utkommer våren 2009, BLG har utlovat kopior om den skulle bli försenad] (93 sid.)

Hayes, John R. 2006. New directions in writing theory. I: MacArthur, C m.fl. (red.) Handbook of writing research. New York: Guilford. S. 28□40.

Hedeboe, Bodil & Polias, John. 2000: Et sprog til at tale om sprog. En funktionel grammatik og genrepædagogik i Australien. I: Esmann m.fl. (red), Dansk i dialog. Dansk lærerforening, København. S. 193□231. (38 sid.) (Stencil, sæljs på institutionen.)

Hertzberg, Frøydis. 2001: Tusenbenets vakre dans □ eller forholdet mellom formkunnskap og sjangerbeherskelse. I: Rhetorica Scandinavica 18. S: 92□105.
<http://www.uio.no/studier/emner/uv/ils/NDID4020/h06/undervisningsmateriale/rhetorica%20c.doc> (13 sid.)

Hyland, Ken. 2002. Teaching and researching writing. London: Longman. Ca 200 sid.

Hössjer, Amelie & Severinsson Eklundh, Kerstin. 2004. Distans och närhet. Om samspelet mellan e-post, telefon och direkt kommunikation på en tidningsredaktion. I: Bäcklund, I m.fl. (red.), Text i arbete/Text at work. Uppsala: Uppsala universitet. S. 68□77. (10 sid.)

Ivanic, Roz. 2004. Discourses of writing and learning to write. I: Language and Education 18 (3). S. 220□245. (25 sid)

Johansson, Catrin. 2005. □Man har svårt att uttrycka nyanser□ □ när engelskan är koncernspråk. I: Språk på tvärs. ASLA 18. Uppsala: ASLA. S. 187□199. (12 sid.)

Johansson, Roger, Johansson, Victoria och Wengelin, Åsa. 2008. Se upp och vinn tid! I: Språktidningen nr 1.

Karlsson, Anna-Malin. 2008. Forskare, pedagog eller konsult? Reflektioner kring tillämpad och praxisorienterad språkforskning. I: Språkinläring, språkdidaktik och teknologi. ASLA 21. Uppsala: ASLA. S. 101□114. (13 sid.)

MacArthur, Charles A. 2006. The effects of new technologies in writing and writing processes. I: MacArthur, C m.fl. (red.) Handbook of writing research. New York: Guilford. S. 248□262 (14 s.)

Nelson, Marie. 2008. □Jag kopierar andras mejl.□ Om andraspråkstales skrivstrategier i yrkeslivet. I: Språkinläring, språkdidaktik och teknologi. ASLA 21. Uppsala: ASLA. S. 163□182. (20 sid.)

Skolverket. 2007. Skriftspråklighet inom yrkesutbildning och arbetsliv. En kunskapsöversikt. S. 8□12, 16□42, 72□76. (35 sid.)

Sullivan, Kirk, Lindgren, Eva och Mellenius, Ingmarie. 2008. Att studera skrivande med hjälp av loggning. I: Domeij, R (red.), Tekniken bakom språket. Språkrådets skrifter 9. Norstedts Akademiska Förlag. S. 189□205 (17 sid.)

Torrance, Mark & Galbraith, David. 2006. The processing demands of writing. I: MacArthur, C m.fl. (red.), Handbook of writing research. New York: Guilford. S.67□80.

Vatn, Gunhild Åm. 2007. Et møte mellom forskningsbasert og erfaringsbasert tekstkompetanse. I: Matre, S m.fl. (red), Skrive for nåtid og framtid. Band I. Skrivning i arbeidsliv og skole. Trondheim: Tapir Akademisk

Forlag. S. 91–106. (15 sid.)

En språkkonsultuppsats om skrivande som inte ingått i tidigare kursläsning. Ca 25 sidor.

Ca 860 sid.

Delkurs 2: Semantik och terminologi, 10 hp

Den allmänspråkliga delen:

Christensen, Lisa. 2002. Universitetssemantik och ordbokssemantik. I: Alla ord är lika roliga. Festskrift till Lars Svensson 28 februari 2002. Stockholm: Svenska Akademien, Norstedts. S. 24–39. [16 s]

Kilgarriff, Adam. 1997. I don't believe in word senses. *Computers and Humanities* 31. S. 91–113. [21 s]

Linell, Per & Norén, Kerstin. 2005. Ny och ny – en dialogisk analys av meningspotentialen hos lexemet ny i svenskan. I: B. Melander (red.), *Språk i tid. Studier tillägnade Mats Thelander på 60-årsdagen*. Skrifter utgivna av Institutionen för nordiska språk vid Uppsala universitet 67. S. 231–242. [12 s]

Lundbladh, Carl-Erik. 1992. *Handledning till Svenska Akademiens ordbok*. Stockholm: Norstedts [94 s]

Lundbladh, Carl-Erik. 2002. Betydelseförändring och definitionsformler. I: A-C. Mattisson m.fl. (red.), *Alla ord är lika roliga*. Festskrift till Lars Svensson 28 februari 2002. Stockholm: Svenska Akademien, Norstedts. S. 106–117. [12 s]

Löbner, Sebastian 2002. *Understanding semantics*. London: Arnold. Kap. 1–3, 5–6. [93 s]

Malmgren, Sven-Göran 2005. Betydelseförändring i svenskan. Två empiriska undersökningar. I: C. Falk & L.-O. Delsing (red.): *Studier i svensk språkhistoria 8. Lundastudier i nordisk språkvetenskap, serie A 63*. Institutionen för nordiska språk, Lunds universitet. s. 29–44. [16 s]

Rudebeck, Lisa. 2006. Ordförklaringar som betydelserepresentationer eller yttranden. *Språk och stil* 16. S. 112–147. [34 s]

Sjöström, Sören. 2001. *Semantisk förändring. Hur ord får nya betydelser*. Lund: Studentlitteratur. [181 s.]

Svanlund, Jan. 2001. *Metaforen som konvention. Graden av bildlighet i svenskans vikt- och tyngdmetaforer*. Doktorsavhandling AUS. Stockholm: Almqvist & Wiksell. Kap 1–4 [160 s]

Svanlund, Jan. 2006. Hur man etablerar sig som curlingförälder och stafettläkare. *Svenskans beskrivning* 28. Örebro universitet, Humanistiska institutionen. S. 359–368. [9 s]

Taylor, John R. 2003. *Linguistic categorization*. 3 uppl. Oxford: Oxford University Press. Kap. 1–6 [117 s]

Viberg, Åke. 2005. The lexical typological profile of Swedish mental verbs. *Languages in Contrast* 5:1. S.121–157.

Wellander, Erik. 1968. Betydelseutvecklingens mekanik. *Nysvenska studier* 48:71–192. [120 s]

Terminologidelen:

Bucher, Anna-Lena & Holmér, Åsa. 2004. Termer – viktiga, uppmärksammade, förbisedda. I: U. Hellsten m.fl. (red.), *Språkets vård och värden*. En festskrift till Catharina Grünbaum. Stockholm: Norstedts ordbok. S. 81–86.

Carlsson, Karin. 2008. Hur motverka domänförluster inom teknik och naturvetenskap. I: H. Nilsson (red.), *Med tydlig intension*. En festskrift till Anna-Lena Bucher på 60-årsdagen. Solna: Terminologikum TNC. S. 71–76.

Grünbaum, Catharina. 2008. Krockkudden går på teatern. I: H. Nilsson (red.), *Med tydlig intension*. En festskrift till Anna-Lena Bucher på 60-årsdagen. Solna: Terminologikum TNC. S. 43–48.

Holmér, Åsa. 2008. Pacemaker, jazz och forward men också dy, gytja, kraftpapper – och fartlek. I: H.

Nilsson (red.), Med tydlig intension. En festskrift till Anna-Lena Bucher på 60-årsdagen. Solna: Terminologisentrum TNC. S. 36-41.

Jernudd, Björn. 2008. Ord eller termer på persiska? I: H. Nilsson (red.), Med tydlig intension. En festskrift till Anna-Lena Bucher på 60-årsdagen. Solna: Terminologisentrum TNC. S. 64-68.

Laurén, Christer & Nordman, Marianne. 1998. Från kunskapens frukt till Babels torn. Vasa universitet. [Finns att ladda ned på <http://www.tritonia.fi/vanha/ov/frukt/>]

Palm, Helena. 2008. När det enkla blir det svåra. I: H. Nilsson (red.), Med tydlig intension. En festskrift till Anna-Lena Bucher på 60-årsdagen. Solna: Terminologisentrum TNC. S. 78-84.

Spri-rapport 481. Metoder och principer i terminologiarbetet. [Finns att ladda ned på <http://www.sos.se/epc/klassifi/filer/Terminologi/rap481.pdf>]

Suonuuti, Heidi. 2004. Terminologiguiden - en introduktion till terminologiarbete i teori och praktik. Heidi Suonuuti och Solna: Terminologisentrum TNC.

Tavast, Arvi. The Importance of Language Philosophy. 2008. I: H. Nilsson (red.), Med tydlig intension. En festskrift till Anna-Lena Bucher på 60-årsdagen. Solna: Terminologisentrum TNC. S. 142-148.

Delkurs 3: Översättning, 8 hp

Ingo, Rune. 2007. Konsten att översätta. Översättandets praktik och didaktik. Lund: Studentlitteratur. S. 16-108, 122-136, 162-215, 281-334.

Lindqvist, Yvonne. 2005. Högt och lågt i skönlitterär översättning till svenska. Ord och stil 36. Uppsala: Hallgren och Fallgren. S. 38-184.

Malmkjaer, Kirsten. 2005. Linguistics and the Language of Translation. Edinburgh: Edinburgh University Press. [190 s]

Wagner, Emma, Svend Bech, Jesús M. Martínez. 2002. Translating for the European Union Institutions. Manchester: S:t Jerome. [150 s]

Valfri artikel ur den vetenskapliga tidskriften Target. International Journal of Translation Studies.

Delkurs 4: Språkteknologi för språkkonsulter, 6 hp

Berglund Prytz, Ylva. 2008. Studera språket med hjälp av en korpus. I: Domeij, R. (red.), Tekniken bakom språket, Småskrift utarbetad av Språkrådet. Stockholm: Norstedts akademiska förlag. S. 207-238.

Domeij, Rickard. 2008. Språkteknologi för språken i Sverige. I: Domeij, R. (red.), Tekniken bakom språket, Småskrift utarbetad av Språkrådet. Stockholm: Norstedts akademiska förlag. S. 11-22.

Domeij, Rickard. 2005. Datorn granskar språket, Småskrift utgiven av Svenska språknämnden, Stockholm: Norstedts akademiska förlag. S. 32-39, 48-99.

Engwall, Olov. 2008. Bättre tala än texta - talteknologi nu och i framtiden. I: Domeij, R. (red.), Tekniken bakom språket, Småskrift utarbetad av Språkrådet. Stockholm: Norstedts akademiska förlag. S. 98-118.

Hassel, Martin. 2004. Summaries and the process of summarization. Utdrag ur kapitel 1 i Martin Hassels licentiatavhandling - Evaluation of Automatic Text Summarization. A practical implementation, KTH Nada, Stockholm.

Iselid, Lars & Våge, Lars. 2008. Att söka information på Internet. I: Domeij, R. (red.), Tekniken bakom språket, Småskrift utarbetad av Språkrådet. Stockholm: Norstedts akademiska förlag. S. 49-72.

Karlgren, Jussi. 2000. Stylistic Experiments for Information Retrieval Del 1. Information retrieval: Statistics and linguistics. A short introduction to textual information retrieval. Ph.D. thesis, Stockholms universitet, S. 1-46.

Karlsson, Ola. 2008. Lär dig använda digitala språkresurser. I: Domeij, R. (red.), *Tekniken bakom språket*, Småskrift utarbetad av Språkrådet. Stockholm: Norstedts akademiska förlag. S. 239-255.

Karlström, Petter, Cerratto-Pargman, Teresa & Knutsson, Ola. 2008. Literate tools or tools for literacy? □ A critical approach to language tools in second language learning. I: *Digital Kompetanse □ Nordic Journal of Digital Literacy* 3(2). S. 97-112.

Sjöbergh, Jonas & Kann, Viggo. 2006. Vad kan statistik avslöja om svenska sammansättningar? I: *Språk och stil* 16. S. 199-214.

Sågwall Hein, Anna. 2008. Nya metoder ger bättre maskinöversättning. I: Domeij, R. (red.), *Tekniken bakom språket*, Småskrift utarbetad av Språkrådet. Stockholm: Norstedts akademiska förlag. S. 73-97.